

**Advies Trajectbegeleiding Maatschappelijke Ondersteuning en Ervaringsonderzoek
Vrouwenopvang
15 januari 2020**

De opvang voor mensen zonder dak en thuis zegt veel over het beschavingsniveau van een samenleving.

De onderzoeken Trajectbegeleiding Maatschappelijke Ondersteuning en het Ervaringsonderzoek.

Doorstroming, uitstroom en vervolg:

In beide onderzoeken wordt groot belang gehecht aan goede trajectondersteuning met aandacht en hulpverlening op maat.

Nazorg is van essentieel belang ook vanuit preventief oogpunt.

Zorgelijke punten van aandacht vormen de doorstroming en uitstroom.

De Participatieraad vindt het van groot belang dat er voldoende en tijdige uitstroomopties voor alle mensen in Maatschappelijke- en Vrouwenopvang worden gecreëerd.

Goede trajectbegeleiding/gelijke kansen voor alle dakloze personen, ongeacht problematiek moeten het uitgangspunt worden.

Samenwerking tussen ketenpartners:

Positief is, dat uit beide onderzoeken blijkt dat de lijnen met de gemeente kort zijn, dat is een compliment waard.

In beide onderzoeken wordt de samenwerking met ketenpartners een (digitaal) verbeterpunt genoemd. Zorgelijk is dat medewerkers van betrokken organisaties opmerken dat budgetten, aanbestedingen en organisatiebelangen de samenwerking in de weg staat.

De Participatieraad is van mening dat het belang van de cliënt voorop dient te staan en dat de gemeente hierin een regierol heeft!

Monitoring van resultaten in relatie tot de verschillen tussen organisaties

Wat betreft de monitoring van de resultaten van de trajectbegeleiding wordt momenteel door gemeente helaas alleen gekeken naar uitstroomcijfers.

Betrokken organisaties hebben verschillende doelstellingen voor trajectbegeleiding. Het is van groot belang dat betrokken organisaties op één lijn komen en gezamenlijk indicatoren opstellen om het resultaat van trajectbegeleiding te meten. Hierbij is noodzakelijk dat doelstellingen breder getrokken worden dan alleen uitstroomcijfers; er dient goed gebruik gemaakt te worden van de zelfredzaamheidmatrix en persoonlijke doelen op de verschillende leefgebieden dienen hierbij uitgangspunt te zijn. Succes in uitstroom en zelfstandig wonen is voor elk mens anders. Dit moet ook gelden voor de vrouwenopvang; het is van belang om een goede methodiek in te zetten om de zelfredzaamheid te meten, ook na uitstroom.

In het algemeen geven cliënten tevreden te zijn over begeleiding en inzet van begeleiders.

Opgemerkt wordt, dat een vaste begeleider de voorkeur heeft en dat dit niet altijd praktijk is.

Ook blijkt dat in sommige gevallen de verschillen in inzet van de begeleiders groot zijn.

Nazorg en terugvalgarantie

Door cliënten wordt in beide onderzoeken aangegeven dat er behoefte is aan voortzetting van de begeleiding na beëindiging van het traject. Het is geen nieuws dat de terugval van cliënten en de angst van sommige cliënten hiervoor niet denkbeeldig is.

Daarom pleit de Participatieraad ervoor om in alle vormen van opvang een terugvalgarantie in te stellen, zodat bij terugval door gedrag of andere omstandigheden men de garantie heeft niet weer op straat terecht te komen. Dat is zowel voor de cliënten een veiligheid, maar ook voor de woningleveranciers.

Ervaringsonderzoek Vrouwenopvang

- In de vrouwenopvang worden hiaten geconstateerd in de nazorg door verlies van contact bij uitstroom waardoor het gevaar van terugval in oude gedragspatronen (zie voorstel hierboven) dreigt. Door het beter monitoren van de trajectbegeleiding en het bieden van nazorg kan terugval in oud gedrag/netwerk worden voorkomen.
- Met het oog op de behoefte aan psychologische ondersteuning tijdens verblijf, adviseert de Participatieraad om extra psychologische ondersteuning doorlopend aan te bieden, ook na uitstroom. Onderzoek de mogelijkheden naar inzet van capaciteit buiten de hulpverleningsinstanties. Kunnen de praktijkondersteuners van huisartsen een rol spelen?

Trajectbegeleiding Maatschappelijke Opvang

- Ook hier geven cliënten aan behoefte aan meer aandacht te hebben. Dit toont wederom het belang van ondersteuning op maat aan waarbij gekeken wordt naar persoonlijke behoeften.
- Nazorg in MO; wordt belemmerd door de druk van wachtlijsten (trajectbegeleiders hebben onvoldoende tijd voor nazorg).
De Participatieraad onderstreept hierom het belang van het creëren van voldoende uitstroomopties met nazorg, om te voorkomen dat de doorstroom verder zal stagneren. Duurzame uitstroom vermindert de druk.
- Er wordt melding gemaakt van 180 economisch daklozen. Bij deze groep cliënten is vaak sprake van grotere problematiek dan alleen schulden of dakloosheid door pech, adviseert de Participatieraad ook voor deze mensen trajectbegeleiding in te zetten, eventueel in samenwerking met het SWT. Deze groep mensen staat onder grote druk omdat zij ook veel te verliezen hebben.
- Economisch daklozen krijgen een beschikking van 3mnd, omdat verwacht wordt dat men sneller uitstroomt, maar is dat ook de realiteit, met oog op de wachtlijsten voor sociale huurwoningen? Zoals in het onderzoek beschreven; de problematiek is vaak groter dan gedacht. Daarom pleit de Participatieraad voor gelijktrekking van de beschikkingsduur voor deze groep.

Tot slot wordt de Participatieraad graag geïnformeerd over het schorsingsbeleid van de verschillende Maatschappelijke Opvang organisaties. Wij zijn ons bewust van de ingewikkelde problematiek van deze doelgroep.

Het schorsen en uitzetten van deze mensen voor kortere of langere tijd lijkt geen oplossing voor de problemen. Integendeel, de Participatieraad is van mening dat dit de maatschappelijke schade en de kosten die daarmee gemoeid zijn alleen maar groter worden.

